

POPhyte:
Ajankohtaisia asioita

Kuntien hyvinvointijohtamisen maakunnallisen tuen hahmottelua

Pohjois-Pohjanmaalla valtuustokaudelle 2021-2025 (versio 18.1.2021)

VALTUUSTO- KAUSI	2017-2020		2021-2024				2025- 2028
Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Kunnat (oletusaikataulu maakunnallisen tuen ajoittamiseksi)		<ul style="list-style-type: none"> Hv-tiedon keruu ja koonti → kauden 2017-2020 arviointi = laajan hv-kertomuksen valmistelu Kauden 2021-2024 hv-suunnitelman valmistelu → VALTUUSTOKÄSITTELY Osallistumista POPhyte-työhön (ks. alempi rivi) 	<ul style="list-style-type: none"> Hv-suunnitelman toimeenpanoa ja seurantaa Suunnitelman vuosittainen arviointi Osallistuminen POPhyte-työhön 	<ul style="list-style-type: none"> Hv-suunnitelman toimeenpanoa ja seurantaa Suunnitelman vuosittainen arviointi Osallistuminen POPhyte-työhön 	<ul style="list-style-type: none"> Osin sama kuin edellä, mutta aletaan valmistautua hv-kertomuksen ja -suunnitelman valmisteluun (kello pyörähtää takaisin alkuun) 	<ul style="list-style-type: none"> Kello pyörähtää takaisin alkuun 	
POPhyte		<ul style="list-style-type: none"> Hv-johtamisen katsaukset n. 2 kk välein (Teams) Hyte-osaamisen tukisuunnitelman 2021-2024 valmistelu (alkuvuosi) ja toimeenpano Kuntien hv-kertomus- ja suunnitelmatyön tueksi <ul style="list-style-type: none"> ✓ kuntien esimerkkejä hv-johtamisen katsauksissa (ollut syksystä 2020 lähtien) ✓ pari työpajaa tms. (helmi-maaliskuu) ✓ Viisi teemaverkostojen valmistelemaa tukipakettia: osallisuus; kulttuurihyvinvointi; elintavat; mt, päihde, väkivalta; digihyvinvointi; (helmikuu) + järjestöyhteistyö jo aiemmin ✓ kokemustiedon keruun pilotti (keväällä) Maakunnallisen / hyvinvointialueen hv-kertomuksen ja -suunnitelman valmistelu maakuntaohjelman ja sote-palvelustrategian valmisteluihin liittyen → lakiesityksessä mainittujen hyte-kuntaneuvottelujen simulointi Teemaverkostojen omat tilaisuudet POPhyte-trion (Ilpo, Raija, Sanna) hyte-kuntakierros alkaa syksyllä (soveltuvien osin etänä): mm. uudet valtuustot ja hyvinvointiryhmät Hyvinvointifoorumi (lokakuu) 	<p>Alustavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hv-johtamisen katsaukset Hyte-osaamisen tukisuunnitelman toimeenpanoa: työpajoja, koulutuksia yms. Hv-suunnitelman toimeenpanoa ja vuosittaista arviointia Hyte-kuntakierros loppuun Teemaverkostojen omat tilaisuudet Muu tarkoituksenmukainen tuki? 	<p>Alustavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hv-johtamisen katsaukset Hyte-osaamisen tukisuunnitelman toimeenpanoa: työpajoja, koulutuksia yms. Hv-suunnitelman toimeenpanoa ja vuosittaista arviointia Teemaverkostojen omat tilaisuudet Muu tarkoituksenmukainen tuki? 	<p>Alustavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osin samaa kuin edellä, mutta aletaan valmistautua uusien hv-kertomusten valmisteluun (kello pyörähtää takaisin alkuun) 	<ul style="list-style-type: none"> Kello pyörähtää takaisin alkuun 	

KOKEILUSSA: Hyvinvoinnin teemaverkostot Pohjois-Pohjanmaalla

Verkostojen yhtenä tehtävänä tukea **kuntien hyvinvointityötä**. Voi olla myös muita tehtäviä ja rooleja.

OSALLISUUSVERKOSTO

(Ritva Sauvola, DIAKin Sokra-hanke)
AVOIN

TALOUDELLISEN TUEN VERKOSTO?

(Taina Rajanen, Takuusäätiö?)

KULTTUURIHYVINVOINTI-VERKOSTO

(Auli Suorsa, PPL)
AVOIN

ELINTAPAVEKOSTO

(Leea Järvi, PPSHP ja Ilkka Kurttila, PoPLi)
AVOIN

MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA VÄKIVALTAVERKOSTO

(Raija Fors, PSAVI)

DIGIHYVINVOINTI: DIGITUKIVERKOSTO

(Maria Puotiniemi ja Heidi Niemelä, PPL)
AVOIN

Pyydetty myös verkostoilta omat vuosikellot

Teemakohtaiset tukipaketit valmistumassa - kunnille, sote-palveluille ym.

LUONNOS
KUNTALAISTEN HYVINVOI
ON INVESTOINTIA ELINVO

OSALLISUUDEN TUKIPAKETTI

Pohjois-Pohjanmaan kuntien osallisuustyön tukemiseen

Mielenterveyden edistäminen, ehkäisevä päihdetyö ja lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy

TUKIPAKETTI KUNNAN HYVINVOINTIKERTOMUS- JA
SUUNNITELMATYÖHÖN

MiePäVäki -työryhmä 2021

Kulttuurista hyvinvointia kuntalaisille

Tukipaketti Pohjois-Pohjanmaan kuntien hyvinvointityöhön,
hyvinvointikertomusten ja –suunnitelmien laadintaan

muutos
NYT. POHJOIS-POHJANMAA

Koonnut 2021:
Auli Suorsa, erityisasiantuntija Pohjois-Pohjanmaan liitto,
Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkosto POPkulta

POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

Elintavoilla toimintakykyä ja hyvinvointia Tukipaketti kuntien hyvinvointikertomusten suunnitteluun ja valmisteluun

Koonnut:

Pohjois-Pohjanmaan elintapaverkosto

Leea Järvi, Elina Kattilakoski, Virpi Knuutinen, Ilkka Kurttila, Janne Laamanen,
Pirkko Määttä ja Katja Vähäkuopus

muutos
NYT. POHJOIS-POHJANMAA

Tukipaketti kuntien hyvinvointikertomusten ja – suunnitelmien valmisteluun

POP
Digituki

Koonnut:

Heidi Niemelä ja Maria Puotiniemi
Pohjois-Pohjanmaan digituki -hanke

Ihmislähtöisyys hyvinvointisuunnitelmassa? Esimerkki Nivalasta.

Painopistealueet

1. Lasten ja nuorten hyvinvointi: *Me perheessä voimme hyvin ja olemme tyytyväisiä elämäämme. Meillä on toimiva arki.*
2. Toimintakyvyn ylläpito ja sairastavuuden vähentäminen: *Minä jaksan toimia arjessani. Meillä Nivalassa on edellytykset oman toimintakykyni ylläpitämiseen.*
3. Osallisuus, ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvointi: *Koen olevani osa jotain yhteisöä, jossa pääsen vaikuttamaan yhteisiin asioihin. Jos koen, että arki vie voimat, tiedän etten jää yksin.*

Painopistealueita yhdistävä ajatus on *"Kun minä voin hyvin, me voimme hyvin"*.

Hyte-osahankkeen kuulumiset: Poimintoja

Sanna Salmela
Projektipäällikkö

Hyte-osahankkeen yhteystiedot

JANIKA HARJU

Hyte-asiantuntija, Oulun kaupunki
050 359 3269, janika.harju(a)popsote.fi

SANNA SALMELA

Projektipäällikkö (50 %)

040 5890 132, sanna.salmela(a)popsote.fi

ANITA OHTAMAA

Hyte-asiantuntija

Rannikkoseutu ja Koillismaa

050 325 2991, anita.ohtamaa(a)popsote.fi

*Ihminen edellä
yhdessä kuntalaisten,
kunnan ja 3. sektorin
kanssa*

HELENA LIIMATAINEN

Järjestö- ja yhdistysyhteistyön asiantuntija

050 5201 081, helena.liimatainen(a)popsote.fi

TERTTU PIIPPO

Hyte-asiantuntija Oulun eteläinen

050 359 1747, terttu.piippo(a)popsote.fi

KATJA VÄHÄKUOPUS

Hyte-asiantuntija, Lakeus ja Oulunkaari

040 3565 370, katja.vahakuopus(a)kempele.fi

Rannikkoseutu ja Koillismaa:
Anita Ohtamaa

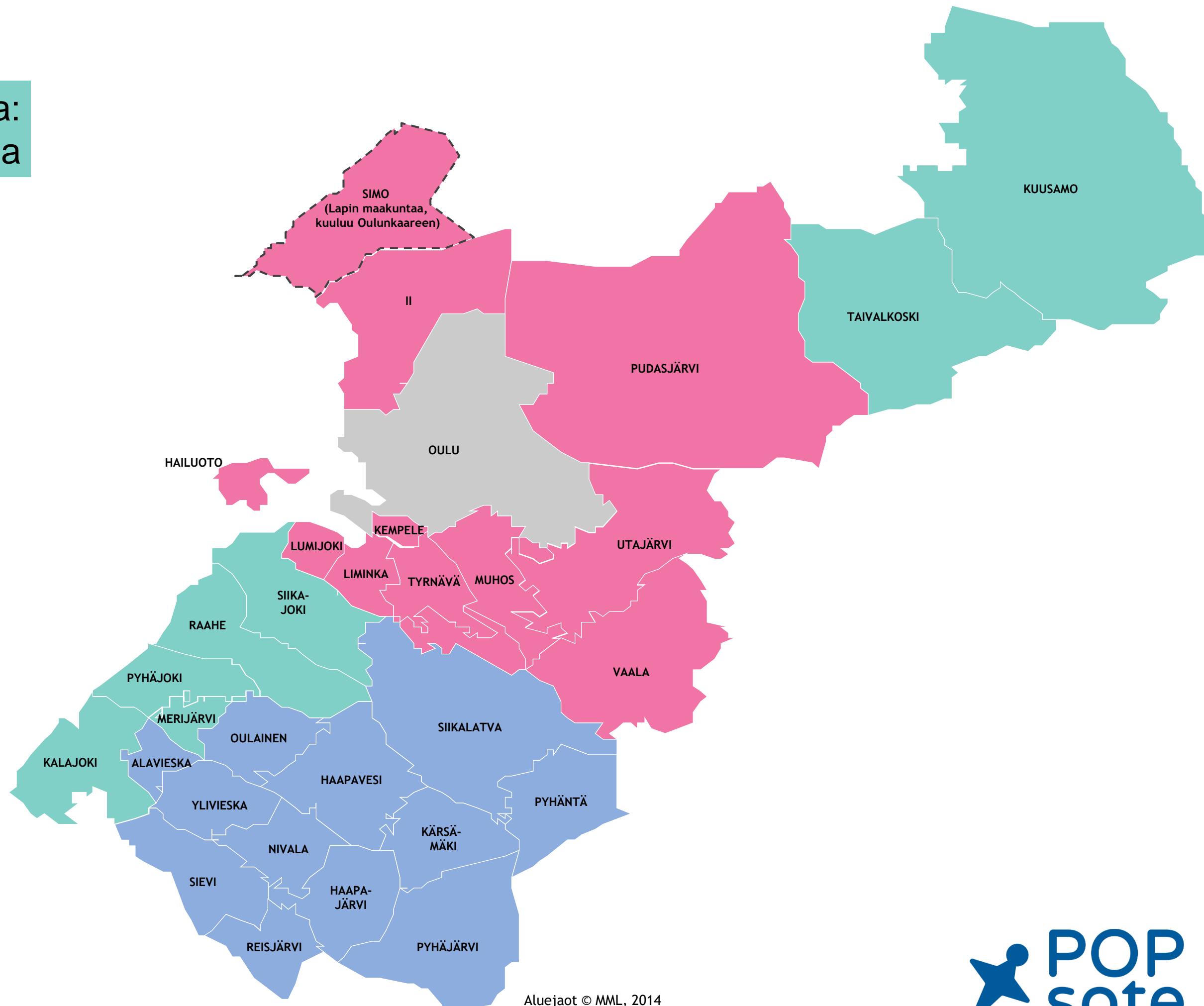
Lakeus ja Oulunkaari:
Katja Vähäkuopus

Oulu:
Janika Harju

Oulun eteläinen:
Terttu Piippo

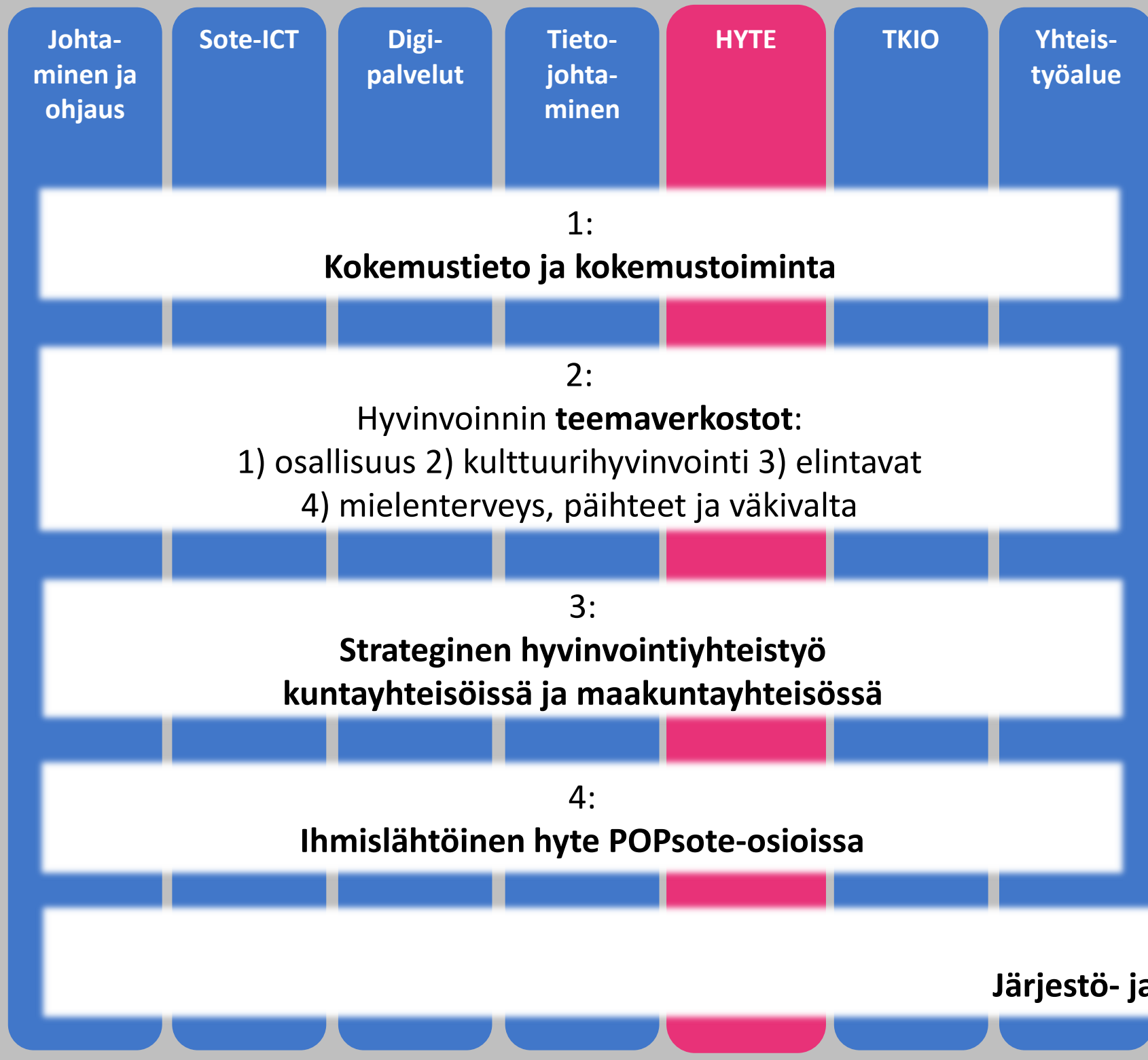
Aluejaot © MML, 2014

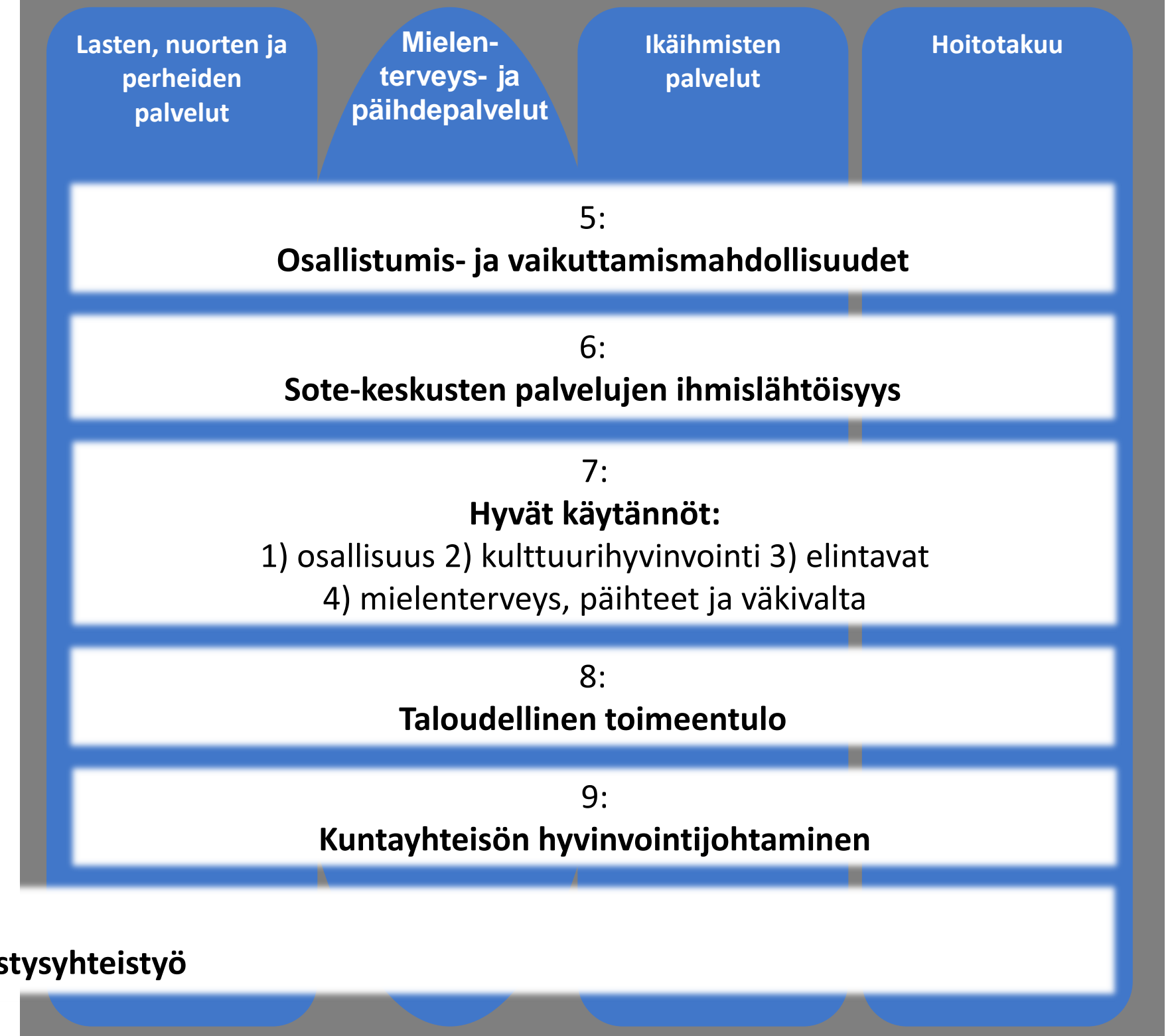
Hyte-osahankkeen tavoitteet pähkinäkuoressa

~ Kehitämme yhdessä kuntalaisten, 3. sektorin ja kuntien (mm. hyvinvointiryhmien) kanssa ~

Rakennemuutostushanke 2020-21

Tulevaisuuden sote-keskus -hanke 2020-22

Tavoitteet tiivistyneet kuuteen ”työpakettiin”

- ”Kaikki kytkeytyy kaikkeen”
- Tekemistä paljon kaikissa paketeissa ja kaikilla tasoilla
  - Maakunta / hyvinvointialue
  - Kuusi aluetta
  - Kunnat
  - Sote-keskukset
- Viestintäsuunnitelma tulossa työn alle
- Budjetti tarkennetaan lähiaikoina

Osallisuus ja vaikuttaminen

Hyvinvointikysely pohjoispohjalaisille toukokuussa 2021 yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja yhdistysten kanssa → POP-hyvinvointikertomukseen asiantuntijatiedon rinnalle

Elämän osa-alueiden yleisarviointi

Mihin kaipaavat eniten muutosta, jotta arkesi ja elämäsi olisi hyvää?

- Hyvä näin 😊
- TOP3

Tausta

- Elämänvaihe
- Erityisryhmään kuuluminen
- Kunta

Lisäksi kysely järjestöjen edustajille + idea ”järjestöjen vinkkikortista”

Teemaverkostot ja
hyvät käytännöt

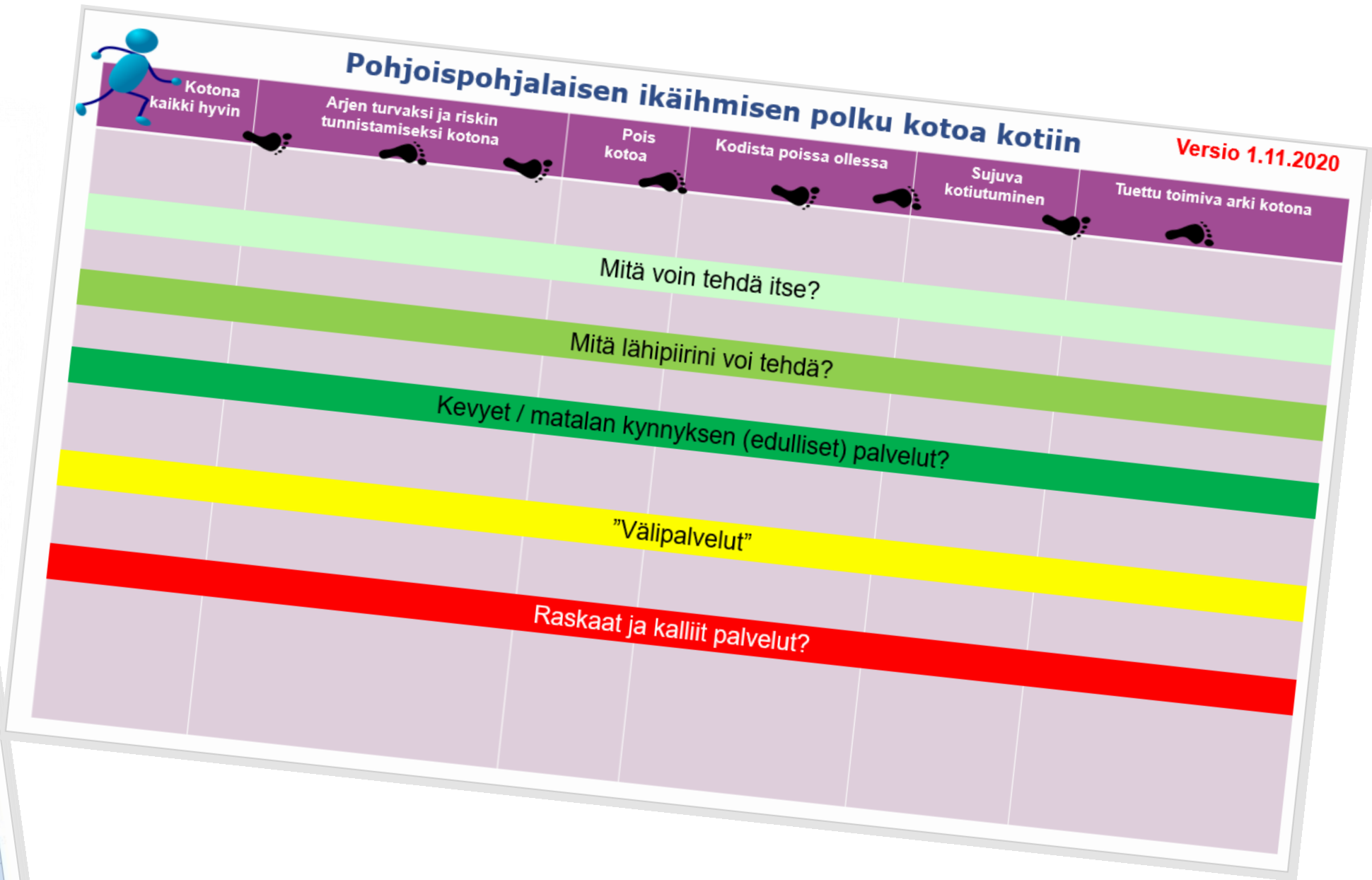
Teemaverkostoyhteistyö

- Kaikki hyte-asiantuntijat mukana teemaverkostojen työssä
- Osallistuneet mm. tukipakettien valmisteluun (ks. esim. kuvio)
- Kaikkien teemojen hyviin käytäntöihin ollut kiinnostusta, konkretia suunnitteilla tai työn alla
- Esitelty järjestöille → mahdollisuus osallistua verkostojen toimintaan ja tukipakettien valmisteluun

Ihmislähtöiset palvelut

Mitä kukin toimija tekee kuntalaisen hyvän arjen ja mielekkään elämän edistämiseksi?

OPPIMINEN					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

IHMISSUHTEET JA ELÄMÄNMUUTOKSET					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

ASUMINEN, ELINYMPÄRISTÖ JA TURVALLISUUS					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

TYÖ JA TOIMINTA					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

VAPAA-AIKA					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

TOIMIVA ARKI					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

OSALLISUUS, VAIKUTTAMINEN JA YHTEISKUNTA					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

TALOUDELLINEN TOIMENTULO					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

FYYSINEN TERVEYS, MIELEN HYVINVOINTI JA ITSENSÄ TOTEUTTAMINEN					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

ELINTAVAT JA TERVEYSKÄYTTÄYTYMINEN					
Yksilö	Läheiset	Kunta	Sote-kesk.	3. sektori	x

muutos
NYT. POHJOIS-POHJANMAA

Kuva: POPmaakunta ja Pohjois-Pohjanmaan liitto 2019 soveltaneet lähteestä Marika Kunnari 2017

Yhteistyötä hyte-asiantuntijoiden ja (alue)kehittäjien mm.

- Hoitotakuu
- LNP: Perhekeskustoimintamalli
- Ikäihmiset: (etä)kotikuntoutus ja koti-TV
- Mipä

Ja suunnitteilla mm.

- Virtuaalinen sote-keskus

Kuntalaisen taloudellinen
toimeentulo

Vireillä mm.

- Puheeksiotto, huomiointi hyvissä käytännöissä
- Selvitys: Taloudellista niukkuutta kokevien tai kokeneiden lapsiperheiden osallisuus / taloudellinen osallisuus
  - 5-7 haastattelua
  - Työharjoittelija toteuttaa 1-4/2021
  - Yhteistyössä Kokemustoimintaverkosto ja Takuusäätiö
  - Tutkimuslupa edellisiltä ja PPSHP:ltä
- POPhyte: Taloudellisen hyvinvoinnin verkosto
  - Taina Rajanen, Takuusäätiö
- Taloudellisen hyvinvoinnin hanke
  - Yhteistyössä DIAK, Takuusäätiö, Poske...

Hyvinvointiyhteistyö ja
hyvinvointijohtaminen

Yhteistyön tilanne kuntien hyvinvointiryhmien kanssa 29.1.2021

Koillismaa ja Rannikkoseutu	Lakeus ja Oulunkaari	Oulun Eteläinen	Oulu
Kuusamo	Il	Siikalatva	Oulu
Taivalkoski	Pudasjärvi	Pyhäntä	
Siikajoki	Utajärvi	Haapavesi	
Raahe	Vaala	Oulainen	
Pyhäjoki	Muhos	Kärsämäki	
Merijärvi	Tyrnävä	Alavieska	
Kalajoki	Kempele	Ylivieska	
	Liminka	Nivala	
	Lumijoki	Haapajärvi	
	Hailuoto	Pyhäjärvi	
	Simo	Reisjärvi	
		Sievi	

Huom! Joissakin kunnissa hv-rakenne on alkanut "hajota" erinäisistä syistä johtuen → tuen tarvetta!

Pidetty väh. yksi palaveri koko ryhmän kanssa

Pidetty väh. yksi palaveri ryhmän edustajan / edustajien kanssa

Palaveriaika sovittu

Ei sovittuna palaveria

Muita poimintoja

- Hyte-asiantuntijat laatineet **tsekkauslistan** kuntien hyvinvointijohtamisesta
- Suunnitteilla myös **hyvien toimintamallien** esimerkinomainen listaus hyvinvointikertomustyötä ajatellen
- Oulunkaaren alueella pilotoidaan alueellista kuntien ja sote-keskusten **yhteistä hyvinvointiryhmää** → alueellista yhteistyötä tarve lisätä muuallakin

Hyte hyvinvointialueen valmistelussa?

- Jos lait menevät läpi ja hyvinvointialuetta aletaan valmistella, mikä on hyten rooli ja asema?
- Kirjattu tämä tehtävä sote-palvelustrategian tiekarttaan hyteen liittyen, mutta ei ole varsinaisesti hyte-osahankkeen tehtävä (mutta meitä voitaneen siinä hyödyntää?). Osahanke voi tukea asiaa, mutta **mitä HYR tuumii?**
- Oma kokemus: Nykyinen hyte-osahankkeen kaltainen hyte-rakenne vaikuttanut toimivalta. Ei saa olla vain yhden ihmisen vastuulla – kaivataan tekijöitä myös alueille.

Järjestö- ja
yhdistysyhteistyö

Järjestö- ja yhdistysyhteistyöhön liittyvät tarkennetut tavoitteet Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeen kehittämisohjelmiin liittyen

- Kokemustoimijat ja järjestötoimijat otetaan mukaan ohjelman kehittämistyöhön.
- Järjestöjen yleishyödylliset toiminnat ja sote-palvelut ovat osa sote-keskusten/perhekeskusten palvelurakennetta.
- Virtuaalinen sote-keskus/sähköinen perhekeskus sisältää järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan ihmiset.fi-integraation avulla.
- Järjestötoimintaan ohjaaminen ja tarvittaessa saattaminen on osa palveluohjausta, jossa hyödynnetään ihmiset.fi-palvelua.
- Järjestötoimintaan ohjaaminen ja osallistuminen ovat osa yhteistä hoito- ja palvelusuunnitelmaa, jonka laatimisessa hyödynnetään tarvittaessa järjestöjen osaamista.

Järjestöjen osallistuminen POPsote-kehittämistyöhön

Viestintä

POPsote.fi
POPsote-some
Ihimiset.fi
Asiantuntijan
Twitter-tili

Avoim osallistuminen

Järjestöinfot
Työpajat
Kyselyt

Rakenteet ja verkostot

Järjestö-
neuvottelukunta
Sote-järjestöjen
alueverkosto
Kokemus-
toiminnan
ohjausryhmä
Maakunnalliset
järjestöverkostot
Palveluntuottaja-
järjestöjen
verkosto
Kuntien ja sote-
keskusten
yhdyshenkilöt ja
järjestöverkostot

Edustuksellisuus

Järjestö-
edustajat
laajassa
poliittisessa
ohjausryhmässä
Järjestö-
edustajat
työryhmissä

Sote-keskusten ja kuntien järjestöyhdyshenkilöiden tapaamiset keväällä 2021

- 2.3.2021 klo 13-15.30
- 29.3.2021 klo 13-15.30
- 21.4.2021 klo 13-15.30
- 24.5.2021 klo 13-15.30

Tapaamisten sisällöt ja ilmoittautumiset ihimiset.fi-sivustolla!